

# ŠKOFIJSKI LIST

73.

## Reconsecratio altarium.

Stalni (altaria fixa) in prenesljivi (altaria portatilia) altarji izgube posvečenje, če se na pr. grobek odpre, če počí kameniti pokrovček (ploščica, sigillum), če se pokrovček tako razmaje, da ni izključeno, da bi ga bil kdo privzdignil itd. Takí slučaji so precej pogostni, na pr., če kdo pri snaženju altarjev na ploščico stopi, da pokrovček počí ali da se razmaje. Pri portatilih se neprimerno s tem odpravi, da se vzame drug portatile, ki so pri ordinariatu vedno na razpolago; pri stalni altarjih pa so večje težave, ker bi bilo treba altar iznova slovesno posvetiti. V olajšavo pri takih nezgodah je pa sv. stolica sestavila nov okrajšan obrazec za zopetno posvečenje, ki se v naslednjem objavlja.

Častiti gospodje župniki se opozarjajo, naj altarje (stalne in prenesljive) sebi poverjenih cerkva in kapel pregledajo. Ako se ondi nahajajo tako poškodovani altarji, naj ordinariatu sporoče, da glede zopetnega posvečenja potrebno ukrene.

Če so prejšnje svetinje še ohranjene, se lahko porabijo pri novi posvetbi; če so pa že sprhele, naj se pri ordinariatu nove naroče.

Pokrovček ali ploščica (sigillum) se s cementom pritrdi na grobek.

Voščeni pečati na portatilih nimajo glede veljavnosti posvečenja nobenega pomena, marveč le spričujejo, kdo je portatile posvetil.

To posvečenje se vrši natihoma pri zaprtih cerkvenih durih.

Vsled pooblaščenja sv. stolice z dne 9. novembra 1911, št. 43, je sveta obredna kongregacija dovolila ljubljanskemu škofu, da sme ali sam ali njegov pooblaščenec rekonsekrirati stalne altarje in portatile po skrajšanem obrazcu.

### Ritus et formula brevior in Consecratione altarium execratorum.

*Pontifex, indutus rochetto et stola alba, vel Presbyter, indutus superpelliceo et stola alba, acce-*

*dit versus altare, et loco congruenti stans, benedicit aquam cum sale, cinere et vino, incipiens absolute exorcismum salis.*

Exorcízo te, creatúra salis, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, qui Apóstolis suis ait: Vos estis sal terrae, et per Apóstolum dicit: Sermo vester semper in grátia sale sit conditus; ut sancti † ficéris ad consecratiónem hujus altáris, ad expelléndas omnes daémonum tentatiónes; et ómnibus, qui ex te sumpserint, sis ánimae et córporis tutaméntum, sánitas, protectio et confirmátio salutis. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui ventúrus est judicáre vivos et mórtutos, et saéculum per ignem.

R. Amen.

*Deinde dicit:*

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Dómine Deus, Pater omnípotens, qui hanc grátiam coélitus sali tribúere dignátus est, ut ex illo possint univérsa condíri, quae hominibus ad escam procreásti, béne † dic hanc creatúram salis, ad effugándum inimícum; et ei salúbrem medicínam immítte, ut proficiat suméntibus ad ánimae et córporis sanitátem. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

*Tum procedit absolute ad exorcismum aquae.*

Exorcízo te, creatúra aquae, in nómine Dei Pa † tris, et Fi † lii, et Spíritus † sancti, ut repéllas diábolum a término justórum, ne sit in umbráculis hujus Ecclésiæ et altáris. Et tu, Dómine Jesu Christe, infúnde Spíritum sanctum in hanc Ecclésiám tuam et altáre; ut proficiat ad sanitátem córporum animarúmque adorántium te, et magnificétur nomen tuum in gentibus: et incréduli corde convertántur ad te, et non hábeant álium Deum, praeter te, Dóminum solum,

qui venturus es iudicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem.

R. Amen.

*Deinde dicit:*

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus. Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur, ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sanctifices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

*Tum dicit super cineres:*

Benedictio cinerum.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterna Deus, parce poenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui bene dicat et sancti ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixaeque flagitantibus; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

*Tum accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:*

Commixtio salis et cineris pariter fiat. In nomine Pa tris, et Fi lii, et Spiritus sancti.

R. Amen.

*Deinde, accipiens pugillum de mixtura salis et cinerum, mittit in aquam in modum crucis, dicens:*

Commixtio salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa tris, et Fi lii, et Spiritus sancti.

R. Amen.

*Deinde dicit super vinum:*

Benedictio vini.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam; et bene dicere et sancti ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur. Qui cum Patre, et Spiritu sancto, vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

*Deinde mittit in modum crucis vinum in aquam ipsam, dicens:*

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa tris, et Fi lii, et Spiritus sancti.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterna Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spirituales, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale et cinere mixtum; ut armatum coelestis defensione virtutis, ad consecrationem hujus altaris tui proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

*Postea cum praemissa aqua benedicta facit maltam, seu caementum, quod benedicit, dicens:*

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

## Oremus.

Summe Deus, qui summa et média imaque custódis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiéndo conclúdis, sancti † fica et béne † dic has creatúras calcis et sábuli. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

*Caementum benedictum reservatur, et residuum aquae benedictae funditur in sacrarium.*

*Deinde consecrator, accendens ad altare, signat cum pollice dexteræ manus de Chrismate confessionem, id est sepulchrum altaris, a quo ablatae sunt Reliquiae, in quatuor angulis, faciens in singulis signum crucis, et dicens, dum unamquamque crucem facit:*

Conse † crétur et sancti † ficétur hoc sepulchrum. In nómine Pa † tris, et Fi † lii, et Spíritus † sancti. Pax huic domui.

*Deinde recondit ibi vasculum cum Reliquiis et aliis in eo inclusis veneranter, atque accipiens lapidem, seu tabulam, qua debet claudi sepulchrum, facit cum pollice crucem de Chrismate subtus in medio eius, dicens:*

Conse † crétur et sancti † ficétur haec tabula (vel hic lapis), per istam unctionem et Dei benedictionem. In nómine Pa † tris, et Fi † lii, et Spíritus † sancti. Pax tibi.

*Et mox, caemento benedicto adhibito, adiuvante, si opus fuerit, caementario, ponit et coaptat tabulam, seu lapidem, super sepulchrum, claudens illud, et dicit:*

## Oremus.

Deus, qui ex ómnium cohabitatione Sanctorum, aeternum majestati tuae condis habitaculum, da aedificationi tuae incrementa coeléstia: et praesta; ut quorum hic Reliquias pio amore compléctimur, eórum semper méritis adiuvemur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

*Tunc, caementario adiuvante, cum eodem caemento firmat ipsam tabulam, seu lapidem, super sepulchrum: deinde ipse facit crucem desuper ex Chrismate cum pollice dexteræ manus, dicens:*

Signé † tur et sancti † ficétur hoc altáre. In nómine Pa † tris, et Fi † lii, et Spíritus † sancti. Pax tibi.

## 74.

## Nagrade in potnine ljudskošolskih veroučiteljev na Kranjskem.

## Ukaz c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dne 10. julija 1912., št. 3494

s katerim se dogovorno s knezoškofijskim ordinariatom v Ljubljani in z deželnim odborom kranjskim preminja ukaz c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 9. marca 1899., št. 634, izdaja nov predpis v izvršitev zakona z dne 5. decembra 1889., dež. zak. št. 22, o plačevanju za katoliški verouk na javnih ljudskih šolah na Kranjskem iz normalnošolskega zaklada, ter preminja točka 13 razglasa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 14. novembra 1911., dež. zak. št. 42.

1. Na javnih občnih ljudskih šolah v Ljubljani uče verouk ustanovljeni posebni veroučitelji s stalnimi prejemki (§§ 1., 2., in 3. zakona z dne 5. decembra 1889., dež. zak. št. 22, in člen II. zakona z dne 14. maja 1898., dež. zak. št. 25). Zunaj mesta Ljubljane se tudi zdaj opusti ustanovitev posebnih veroučiteljev s stalnimi prejemki ali posebnih veroučiteljev z nagradami (§§ 1., 2. in 3. zakona z dne 5. decembra 1889., dež. zak. št. 22).

## Verordnung des k. k. Landesschulrates für Krain vom 10. Juli 1912, Zl. 3494,

womit nach Einvernehmung des fürstbischöflichen Ordinariates in Laibach und des krainischen Landesausschusses in Abänderung der Verordnung des k. k. Landesschulrates vom 9. März 1899, Zl. 634, eine neue Vorschrift zur Durchführung des Gesetzes vom 5. Dezember 1889, Nr. 22, L.-G.-Bl., betreffend die Entlohnung des katholischen Religionsunterrichtes an den öffentlichen allgemeinen Volksschulen in Krain aus dem Normalschulfonds erlassen und der Punkt 13 der Kundmachung des k. k. Landesschulrates vom 14. November 1911, Zl. 7994, L.-G.-Bl. Nr. 52, abgeändert wird.

1. An den öffentlichen allgemeinen Volksschulen in Laibach wird der Religionsunterricht von den systemisierten eigenen Religionslehrern mit festen Bezügen erteilt (§§ 1, 2 und 3 des Gesetzes vom 5. Dezember 1889, L.-G.-Bl. Nr. 22, und Art. II. des Gesetzes vom 14. Mai 1898, L.-G.-Bl. Nr. 25). Außerhalb der Stadt Laibach wird auch dormalen von der Systemisierung eigener Religionslehrer mit festen Bezügen, oder eigener Religionslehrerstellen mit Remunerationen (§§ 1, 2 und 3 des Gesetzes vom 5. Dezember 1889, L.-G.-Bl. Nr. 22) abgesehen.

Določila o nagradi poslednjih se, ako treba, izdado s posebnim ukazom.

2. Kadar ima kateri s stalnimi prejemki nameščeni veroučitelj nadure čez zakonito učno zaveznost (§ 2. zakona z dne 5. decembra 1889., dež. zak. št. 22), takrat se mu te nadure nagrade po določitih § 51. državnega šolskega zakona z dne 14. maja 1869., drž. zak. št. 62, in § 5. tukajšnjega razglasa z dne 29. aprila 1880., dež. zak. št. 5.

3. Nagrada za verouk, ki ga uče dušni pastirji (§ 7. zakona z dne 5. decembra 1889., dež. zak. št. 22) na štirirazredni ali več nego štirirazredni javni občni ljudski šoli, znaša 160 K. Ta nagrada se zviša, kadar ima četrti razred vzporednico, kakor tudi pri petrazredni ali še več nego petrazredni šoli za vsako tedensko učno uro v petem ali še višjem nego petem razredu, oziroma v vzporednici k takemu razredu za 20 K.

4. Vsem dušnim pastirjem, ki na javnih občnih ljudskih šolah uče verouk, se za vsako, število sedem presegajočo tedensko učno uro, ki jo dajo na podstavi vsakočasnega urnika, nakaže v izplačilo nagrada letnih 20 K, in to začnši od 1. marca 1912.

To določilo velja glede vseh javnih občnih ljudskih šol brez razločka na število prestopnih razredov in vzporednic.

Dušnim pastirjem, ki uče verouk na štirirazrednih ali več nego štirirazrednih šolah, se pri tem nagrade, ki jim gredo po točki 3 tega ukaza, vračunijo tako, da jim nagrada na podstavi točke 4 pristoji samo takrat in samo v toliko, kadar je po točki 4 izračunjena nagrada višja nego ona, ki ima dotični dušni pastir do nje pravico po točki 3.

Določila točke 4 se ne uporabljajo na posebne veroučitelje, ki so nameščeni s stalnimi prejemki ali proti nagradam.

Die Feststellung der Bestimmungen über die Remunerierung der letzteren wird im Bedarfsfalle einer besonderen Verordnung vorbehalten.

2. Insoferne sich für den einen, oder den anderen mit festen Bezügen angestellten Religionslehrer Mehrleistungen über die gesetzliche Lehrverpflichtung (§ 2 des Gesetzes vom 5. Dezember 1889, L.-G.-Bl. Nr. 22) ergeben, so werden diese nach Maßgabe der Bestimmungen des § 51 des Reichsvolksschulgesetzes vom 14. Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 62, und des § 5 der h. o. Kundmachung vom 29. April 1880, L.-G.-Bl. Nr. 5 remuneriert.

3. Die Remuneration für die Erteilung des Religionsunterrichtes durch Seelsorger (§ 7 des Gesetzes vom 5. Dezember 1889, L.-G.-Bl. Nr. 22) an einer vier- oder mehr als vierklassigen öffentlichen allgemeinen Volksschule beträgt jährlich 160 Kronen. Diese Remuneration erhöht sich beim Bestande einer Parallelabteilung zur vierten Klasse, sowie bei einer fünf- oder noch mehrklassigen Schule für jede wöchentliche Unterrichtsstunde in der fünften, oder noch höheren Klasse, bezw. Parallelabteilung zu derselben um 20 Kronen.

4. Alle Seelsorgengeistlichen, welche an öffentlichen allgemeinen Volksschulen den Religionsunterricht erteilen, wird für jede die Zahl von sieben überschreitende wöchentliche Unterrichtsstunde, die nach Maßgabe des jeweiligen Stundenplanes erteilt wird, eine Remuneration jährlicher 20 Kronen, und zwar vom 1. März 1912 angefangen flüssig gemacht werden.

Diese Bestimmung gilt bezüglich aller allgemeinen öffentlichen Volksschulen ohne Unterschied der Zahl der aufsteigenden Klassen und Parallelabteilungen.

Den Seelsorgern, welche den Religionsunterricht an vierklassigen, oder mehr als vierklassigen Schulen erteilen, sind hiebei die ihnen gemäß Punkt 3 dieser Verordnung gebührenden Remunerationen derart in Anrechnung zu bringen, daß ihnen auf Grund des Punktes 4 eine Remuneration nur dann und nur insoweit gebührt, als die gemäß Punkt 4 ermittelte Remuneration höher ist als jene, auf welche der betreffende Seelsorger gemäß Punkt 3 Anspruch hat.

Auf mit festen Bezügen, oder gegen Remuneration angestellte eigene Religionslehrer finden die Bestimmungen des Punktes 4 keine Anwendung.

5. Odškodnina za pot, ki gre veroučiteljem, kadar uče verouk zunaj svojega stanovališča na javnih občnih ljudskih šolah, oziroma na izgredeh (ekskurendnih) šolah in šolskih podružnicah (ekspoziturah), se določi za vsak kilometer poti tja in nazaj, od 1. januarja 1912. začenši, s 30 vinarji od kilometra. To odškodnino določi z ozirom na število voženj in poti, ki jih naredi veroučitelj v namen verouka, c. kr. deželni šolski svet dogovorno z deželnim odborom kranjskim v obliki letnega pavšalnega zneska za vsak slučaj posebej.

6. Razen tega se vsem dušnim pastirjem, ki morajo, deleč verouk na podstavi odobrenega urnika, opoldne obedovati zunaj svojega stanovališča, od 1. januarja 1912. dalje dovoli odškodnina za opoldansko hrano v znesku letnih 80 K.

7. Posvetnim učiteljem, ki se jim takrat, kadar v šolskem kraju ni dušnega pastirja ali iz drugega vzroka (§ 5. državnega šolskega zakona z dne 14. maja 1869., drž. zak. št. 62) izroči učenje verouka, se dovolijo za vsako po učnem načrtu dano uro nagrade v zmislu § 5. tukajšnjega razglasa z dne 29. aprila 1880., dež. zak. št. 5 (§ 7. zakona z dne 5. decembra 1889., dež. zak. št. 22).

8. Stalne nagrade za verouk, veroučiteljem pristoječe odškodnine za pot in za opoldansko hrano se nakažejo vselej v roke pristojnega župnega urada po c. kr. poštni hranilnici.

Plačilo se izvrši v dveh poluletnih obrokih, katerih prvi dospe 20. februarja in drugi 20. julija vsakega leta ponazaj.

Da se vsak poluletni obrok nakaže v izplačilo, mora dotični župni urad 8 dni pred rokom dospelosti kranjskemu deželnemu knjigovodstvu poštine prosto poslati župnouradno potrdilo, da je postavljen katehet na šoli redno učil verouk.

C. kr. deželni predsednik:

**Baron Schwarz s. r.**

5. Die Wegentschädigung der Religionslehrer anlässlich der Erteilung des Religionsunterrichtes an außerhalb des Wohnortes derselben bestehenden öffentlichen allgemeinen Volksschulen, bezw. Exkurrendenschulen und Schulexposituren, wird für jeden Kilometer des Hin- und Rückweges vom 1. Jänner 1912 angefangen mit 30 Heller per Kilometer festgesetzt und mit Rücksicht auf die Zahl der zum Zwecke des Religionsunterrichtes zu unternehmenden Fahrten oder Gänge in Form eines jährlichen Pauschalbetrages von Fall zu Fall im Einvernehmen mit dem krainischen Landesausschusse vom k. k. Landesschulrate bestimmt werden.

6. Außerdem wird vom 1. Jänner 1912 angefangen allen Seelsorgern, welche ursächlich der Erteilung des Religionsunterrichtes nach Maßgabe des genehmigten Stundenplanes die Mittagsehrung außerhalb ihres Wohnortes einnehmen müssen, eine Zehrungskostenentschädigung im Betrage jährlicher 80 Kronen zugebilligt.

7. Den weltlichen Lehrern, welchen bei Abgang eines Seelsorgers im Schulorte oder aus einem anderen Grunde (§ 5 des Reichsvolksschulgesetzes vom 14. Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 62) die Erteilung des Religionsunterrichtes übertragen wird, werden für jede lehrplanmäßige Unterrichtsstunde Remunerationen im Sinne des § 5 der h. o. Kundmachung vom 29. April 1880, L.-G.-Bl. Nr. 5, bewilligt (§ 7 des Gesetzes vom 5. Dezember 1889, L.-G.-Bl. Nr. 22).

8. Die fixen Remunerationen für den Religionsunterricht, die den Religionslehrern gebührenden Wegentschädigungen und die Zehrungskostenentschädigungen werden stets zu Händen des zuständigen Pfarramtes im Wege des k. k. Postsparkassenamtes angewiesen werden.

Die Zahlung erfolgt in zwei Semestralraten, deren erste am 20. Februar und die zweite am 20. Juli jeden Jahres nachhin fällig ist.

Behufs Flüssigmachung jeder Semestralrate hat das betreffende Pfarramt 8 Tage vor dem Fälligkeitstermine die pfarrämliche Bestätigung, daß der Religionsunterricht an der Schule von dem bestellten Katecheten regelmäßig erteilt worden ist, an die krainische Landesbuchhaltung portofrei zu übersenden.

Der k. k. Landespräsident:

**Freiherr von Schwarz m. p.**

## Nabirke za orientalske potrebsčine.

Illme ac Rmme Domine.

Sacrae huic Congregationi de Propaganda Fide pro Negotiis Rituum Orientalium persaepe recursum habent clarissimi Viri in ecclesiastica dignitate et iurisdictione constituti, sive Ordinarii, sive Apostolicae Sedis Delegati, sive alii, a suprema Auctoritate quorundam ad ritum Orientalem pertinentium, qui hac et illac, per Europae et Americae praesertim regiones, cursitant ad eleemosynas colligendas, quaesito colore vel praetextu propriae missionis necessitates sublevandi.

Huiusmodi Viri pecuniam colligentes, qui fere semper ad clerum orientalem catholicum se pertinere dictitant, et quandoque etiam vestium ornamenta et titulos ecclesiasticarum praeseferunt dignitatum, exhibent documenta linguis et characteribus in Occidente parum cognitis conscripta, et sigillis variis munita, quae ipsi asserunt a Praelatis, vel etiam a Patriarchis orientalibus prodire, et fidem facere de viri ea exhibentis honestate, et de necessitate eleemosynarum ad construendas vel reparandas ecclesias, ad scholas vel nosocomia aedificanda et sustentanda, ad orphanos alendos, aut populos clade vel fame perculosos adiuvandos, vel ad aliud pium opus promovendum.

Persaepe autem accidit documenta allata apocrypha esse, virum ipsum sic emendicantem fraudulenter dignitatem et insignia ecclesiastica iactare et regere (quae etiamsi constarent vere concessa a suis Patriarchis, tamen gestari non possent nisi intra limites territorialis iurisdictionis concedentis); quandoque etiam nec sacerdotio insignitum nec ad Ordines Sacros promotum esse: quinimo compertum est aliquando mendicantem non solum schismaticum sed et infidelem esse.

Saepe etiam scopus ad eleemosynas captandas allatus fictus omnino deprehenditur; et generatim pecunia collecta in bonum privatim personale ipsius cedit, absque ullo beneficio vel levamine orientalium fidelium aut praedikotrum operum.

Quam perniciose sit et turpis haec agendi ratio, nemo est qui non videat; nam bona fides et pietas catholicorum decipitur et fraudatur, Orientis gentibus et Ecclesiis dedecus affertur, laeditur iustitia, et catholicum nomen non levem iacturam patitur.

Quapropter S. hac Congregatio et ipsi Summi Romani Pontifices semper conati sunt ut hi

graves abusus fraudulentae emendicationis amoverentur, uti constat ex Litteris Innocentii XI datis mense Ianuario 1677, Clementis XII diei 26 Martii 1736, et ceteris omissis, ex Monitione ad Apost. Sedis Nuntios anni 1875.

Cum autem temporis decursu, dispositiones, et monita a Suprema Auctoritate lata in oblivionem decidisse videantur, Sedes Apostolica etiam nuperrime rogata fuit, ut denuo supra memoratos abusus compesceret.

Attenta itaque hodierna itinerum facilitate, visum est non solum praeteritas de hac re dispositiones confirmare, sed etiam haec quae sequuntur statuere:

I Ordinarii in sua dioecesi nullum orientalem admittant pecuniae collectorem cuiusvis Ordinis vel dignitatis ecclesiasticae, etiamsi exhibeat authentica documenta quolibet idiomate exarata et sigillis munita, nisi authenticum ac recens praebeat Rescriptum Sacrae huius Congregationis, quo facultas eidem fit, tum a propria dioecesi discedendi, tum eleemosynas colligendi.

II. Quod si, neglectis hisce Apostolicae Sedis mandatis, aliquis Orientalis ecclesiasticus vir, etiamsi commendatitiis Praelati sui literis munitus, Europam, Americam vel alias peragret regiones ad eleemosynas colligendas, Ordinarius loci in quo versatur eundem moneat de vetita emendicatione, eumque non admittat ad Missae celebrationem nec ad aliorum ecclesiasticorum munerum exercitium.

III. Si autem pervicacem se prodat Ordinarius, etiam per publicas ephemerides, clerum et fideles moneat huiusmodi pecuniae quaestus ut illicitos et reprobos habendos esse.

IV. Demum, si aliquod dubium oriatur, Ordinarii ad hanc Sacram Congregationem referant, quae opportune providebit.

Contrariis quibuscumque minime obstantibus.

Datum Romae ex Aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide pro Negotiis Rituum Orientalis die 1 Ianuarii Anni 1912.

Fr. H. M. Card. **Gotti**,  
Praefectus.

**Hieronimus Rollerii**,  
a Secretis.

76.

## Decretum circa impedimentum ex adulterio cum attentatione matrimonii proveniens.

(cf. Act. Apostol. Sed. 1912, pg. 403.)

Non raro accidit, ut qui ab Apostolica Sede dispensationem super matrimonio rato et non consummato, vel documentum libertatis ob praesumptam mortem coniugis obtinuerunt, ad consulendum suae animae salutis, novum matrimonium in facie Ecclesiae cum iis celebrare velint cum quibus, priore vinculo constante, contubernium mere civile, adulterio commisso, contraxerunt.

Porro quum ab impedimento proveniente ex adulterio cum attentatione matrimonii, quod obstat in casu, peti ut plurimum haud soleat dispensatio, Ssmus D. N. Pius Papa X, ne matrimonia periculo nullitatis exponantur, de consulto Emorum Patrum sacrae huius Congregationis de disciplina Sacramentorum, statuit ut in posterum dispensatio a dicto impedimento in casu concessa censeatur per datam a S. Sede sive

dispensationem super matrimonio rato et non consummato, sive permissionem transitus ad alias nuptias.

Quoad praeteritum vero eadem Sanctitas Sua matrimonia quae forte ex hoc capite invalide inita fuerint, revalidare et sanare benigne dignata est.

Idque per praesens eiusdem sacrae Congregationis decretum promulgari iussit, quibuslibet in contrarium non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus eiusdem sacrae Congregationis, die 3 mensis Iunii, anno 1912.

D. Card. **Ferrata,**

Praefectus.

L. S.

Ph. **Giustini,**

Secretarius.

77.

## Odpravljeni prazniki — šoloprosti dnevi.

C. kr. deželni šolski svet za Kranjsko je sporočil z dopisom z dne 18. julija 1912 št. 4819 semkaj:

Das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse vom 1. Juli 1912, Zl. 611/K. U. M. anher eröffnet, daß die in die Unterrichtszeit fallenden Feiertage: Maria Lichtmeß, Josefsfest und Maria Verkündigung, an denen laut der Verfügung des Fürstbischofs von

Laibach der ganze bisher übliche Gottesdienst unverändert in Erwartung einer freiwilligen, nicht mehr auf kirchlichem Gebote beruhenden Teilnahme fortbestehen wird, auch weiterhin wie bisher als schulfrei zu gelten haben.

Rücksichtlich der Teilnahme der Schüler an gemeinsamen Gottesdiensten an diesen Tagen hat es bei der gegenwärtigen Übung zu verbleiben.

78.

## Slovstvo.

**Marija kraljica src.** Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Iz francoščine prevedla in izdala Marijina družba v ljubljanskem semenišču. V Ljubljani 1912. Založila Katoliška Bukvarna. Tiskala Katoliška Tiskarna. Str. 288. Cena: vezano z rdečo obrezo 1 K 60 vin., šagrin z zlato obrezo 2 K 40 h. Vsebina: Predgovor k slovenski izdaji.

Predgovor \*p. F. W. Fabra k angleški izdaji. Uvod. I. del: Pobožnost k presveti Devici v splošnem: 1. Vzvišenost in potreba pobožnosti k presveti Devici. 2. Katera pobožnost do presvete Device je prava. II. del: O najimenitnejši pobožnosti do presvete Device ali o popolni posvetitvi Jezusu po Mariji: 1. Kakšna je popolna pobožnost do presvete Device. 2. Milosti ali sadovi posve-

titve Mariji. 3. Posebne vaje te pobožnosti. — Molitve v duhu prave pobožnosti do Marije.

**Eucharistische Predigten.** Von P. Wenzel Lerch, S. J. — Druck und Verlag von Ambr.

Opitz in Warnsdorf. Str. 192. — Za letošnje leto kaj uporabna knjiga prinaša 26 evharističnih pridig in osnutkov. Govori so jasni in lepo razdeljeni.

## 79.

## Različne opazke.

1. Ustanovne maše. Ker izkušnja uči, da se sprejemna pisma napačno kolkujejo s kolkom à 30 ali 72 vin., mesto z 1 K, kar se je že večkrat v »Škofijskem listu« poudarjalo, zato naj čč. župni uradi ne kolkovana sprejemna pisma semkaj pošiljajo. Kolki se bodo tu prilabili.

2. Izseljevanje. Vsled prošnje »Rafaelove družbe« je c. kr. deželno predsedništvo v Ljubljani z odlokom z dne 27. junija št. 2149/pol naročilo c. kr. okrajnim glavarstvom, naj župnim uradom naznanijo vsako osebo, kateri se je potni list izročil.

## 80.

## Škofijska kronika.

**Cerkveno odlikovanje.** Za kn.-šk. duhovnega svetnika je bil imenovan č. g. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem.

**Umeščena sta bila** dne 1. avgusta t. l. č. g. Martin Pečarič, kaplan na Krki, na župnijo Podkraj in č. g. Martin Štular, prefekt v zavodu sv. Stanislava, na novoustanovljeno župnijo Trboje.

**Pouk o cerkveni umetnosti** na bogoslovnem učilišču v Ljubljani je poverjen č. g. Josipu Dostalju, kn.-šk. tajniku.

**Imenovan** je za uršulinskega spirituala v Ljubljani č. g. Valentin Zupančič, katehet na uršulinski zunanji šoli v Ljubljani.

**Premeščeni** so čč. gg. kaplani: Ivan Tomažič iz Trnovega pri Il. Bistrici kot katehet

uršulinske zunanje šole v Ljubljani, Ivan Dolenc iz Senožeč v Trnovo pri Il. Bistrici, Ivan Rihar iz Vipave za prefekta v zavodu sv. Stanislava, Franc Novak iz Koprivnika na Kočevskem v Hinje. Na svojem mestu ostaneta č. g. Karol Gnidovec, kaplan v Žužemberku in č. g. Jernej Pavlin, kaplan v Cirknici.

**Nameščen** je č. g. semeniški duhovnik Franc Vidmar za kaplana v Senožečah.

**Salezijanska kongregacija** je dobila tudi državno dovoljenje za naselitev v ljubljanski in tržaški škofiji. (Najv. ces. dovoljenje z dne 27. junija 1912, intim. c. kr. dežel. predsedništva za Kranjsko z dne 17. julija 1912, št. 1831/pr.)

*Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 24. avgusta 1912.*

**Vsebina:** 73. Reconsecratio altarium. — 74. Nagrade in potnine ljudskošolskih veroučiteljev. — 75. Nabirke za orientalske potrebščine. — 76. Decretum circa impedimentum ex adulterio cum attentatione matrimonii proveniens. — 77. Odpravljeni prazniki — šoloprosti dnevi. — 78. Slostvo. — 79. Različne opazke. — 80. Škofijska kronika.

Izdajatelj kn.-šk. ordinariat. Odgovorni urednik **Viktor Steska**. — Tiskala Katoliška tiskarna.